

Briuselis, 2024 m. gegužės 3 d.
(OR. en, bg, de)

Tarpinstitucinė byla:
2022/0400(COD)

8954/24
ADD 1 REV 2

CODEC 1111
SOC 283
ANTIDISCRIM 59
GENDER 65
JAI 635
FREMP 195

PRANEŠIMAS DĖL „I/A“ PUNKTO

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Dalykas: EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS dėl lygybės įstaigoms taikomų standartų dėl vienodo požiūrio į moteris ir vyrus ir vienodų jų galimybių užimtumo ir profesinės veiklos srityje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2006/54/EB ir 2010/41/ES, projektas (**pirmasis svarstymas**)

- Teisėkūros procedūra priimamo akto priėmimas
- = Pareiškimai

Bulgarijos pareiškimas

Bulgarijos Respublika dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą užtikrinti lygybę ir kovoti su diskriminacija kaip pagrindines Europos Sąjungos vertybes. Todėl šalis remia tvirtos teisinės sistemos, skirtos moterų ir vyrų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į moteris ir vyrus principui taikyti, sukūrimą ir įgyvendinimą, visų pirma, *Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl lygybės įstaigoms taikomų standartų dėl vienodo požiūrio į moteris ir vyrus ir vienodų jų galimybių užimtumo ir profesinės veiklos srityje, kuria panaikinami Direktyvos 2006/54/EB 20 straipsnis ir Direktyvos 2010/41/ES 11 straipsnis*, tikslus. Minimaliųjų reikalavimų lygybės įstaigų veikimui nustatymas padidins jų veiksmingumą, užtikrins jų nepriklausomybę ir suteiks savalaikę ir veiksmingą apsaugą diskriminacijos aukoms.

Tačiau kartu vykstant deryboms dėl pasiūlymo dėl direktyvos buvo padaryta teksto pakeitimų, kurie yra nepriimtini Bulgarijos Respublikai.

2018 m. Bulgarijos Respublikos Konstitucinis Teismas priėmė sprendimą, kuriame teigiama, kad Europos Tarybos konvencijoje dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo (toliau – Stambulo konvencija) propaguojamos su sąvoka socialinė lytis (angl. *gender*) susijusios teisinės koncepcijos, kurios yra nesuderinamos su pagrindiniais Bulgarijos Respublikos Konstitucijos principais.

2021 m. Konstitucinis Teismas taip pat paaiškino, kad Konstitucijoje vartojamas terminas „lytis“ (angl. *sex*) nacionalinės teisinės tvarkos kontekste turėtų būti aiškinamas tik biologine prasme (vyrai ir moterys).

Todėl, laikydamasi pirmiau nurodytų Konstitucinio Teismo sprendimų, Bulgarijos Respublika pareiškia, kad ji negali pritarti nei Stambulo konvencijos sąvokai socialinė lytis (angl. *gender*) ar sąvoka socialinė lytis (angl. *gender*) grindžiamam požiūriui, nei jokiems kitiems dokumentams, kuriuose atskiriama lytis (angl. *sex*), kaip biologinė (moters ir vyro) kategorija, ir lytis (angl. *gender*), kaip socialinis konstruktas. Todėl Bulgarijos Respublika negali pritarti sąvokos „auka“ apibrėžties išplėtimui 6 straipsnyje ir 23 konstatuojamojoje dalyje pateikiant orientacinį savybių sąrašą, į kurį įtraukta socialinė lytis (angl. *gender*): socialinė lytis, lytinė tapatybė, lyties raiška ir lytiniai požymiai.

Todėl Bulgarijos Respublika nepitaria *Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl lygybės įstaigoms taikomų standartų dėl vienodo požiūrio į moteris ir vyrus ir vienodų jų galimybių užimtumo ir profesinės veiklos srityje, kuria panaikinami Direktyvos 2006/54/EB 20 straipsnis ir Direktyvos 2010/41/ES 11 straipsnis*, tekstui.

Vokietijos pareiškimas

Pritariame bendram požiūriui dėl direktyvos, vadovaudamiesi šiuo aiškinimu:

1. Palankiai vertiname tai, kad per derybas Tarybos darbo grupės posėdyje Komisija mus patikino, kad 8 straipsnį taip pat galime įgyvendinti taikydami tik alternatyvaus ginčų sprendimo procedūrą, kurioje privalo dalyvauti atsakovas. Šiuo tikslu lygybės įstaiga asmens, teikiančio skundą dėl diskriminacijos, prašymu išnagrinės atvejį ir priims sprendimą remdamasi jai pateikta informacija, atsižvelgdama į įrodinėjimo pareigos perkėlimą. Vokietija 8 straipsnį aiškina taip, kad prašymai pateikti informaciją nėra priverstinai vykdytini, tačiau atsakovas bus informuojamas apie įrodinėjimo pareigos perkėlimą.
2. Taip pat palankiai vertiname tai, kad Vokietija lygybės įstaigoms skelbiant 9 straipsnyje nurodytas santraukas galės uždrausti skelbti privačius arba bendrovės duomenis.
3. Tarybos darbo grupės posėdyje Komisija taip pat mus patikino, kad 10 straipsnio 3 dalies a punktą galėsime įgyvendinti taip, kad „kompetentingi subjektai“, t. y. Vokietijoje veikiančios pripažintos kovos su diskriminacija asociacijos, galės inicijuoti procesą aukų vardu, taigi ir teikti teisminę paramą diskriminaciją patyrusiems asmenims. Tai užtikrins veiksmingą teisminę paramą diskriminaciją patyrusiems asmenims.

Vengrijos pareiškimas

Vengrija mano, kad reikia puoselėti darnios, taikios ir demokratinės visuomenės vertybes, remiantis visų asmenų lygybe ir nediskriminuojant jokių pagrindų. Tai užtikrinama pagrindiniu įstatymu ir Vengrijos vienodo požiūrio įstatymu, kuriame numatyta horizontali ir visapusiška teisinė apsauga nediskriminavimo srityje.

Vengrija pripažįsta ir propaguoja vyrų ir moterų lygybę pagal Vengrijos pagrindinį įstatymą, Europos Sąjungos pirminę teisę, principus ir vertybes, taip pat pagal iš tarptautinės teisės kylančius įsipareigojimus ir principus. Moterų ir vyrų lygybė Europos Sąjungos sutartyse įtvirtinta kaip viena iš pagrindinių vertybių. Atsižvelgdama į šias nuostatas ir savo nacionalinės teisės aktus, Vengrija pasiūlyme dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl lygybės įstaigoms taikomų standartų dėl vienodo požiūrio į moteris ir vyrus ir vienodų jų galimybių užimtumo ir profesinės veiklos srityje, kuria panaikinami Direktyvos 2006/54/EB 20 straipsnis ir Direktyvos 2010/41/ES 11 straipsnis, vartojamą sąvoką „socialinė lytis“ (angl. *gender*) aiškina kaip nuorodą į biologinę lytį (angl. *sex*), o sąvoką „lyčių lygybė“ (angl. *gender equality*) – kaip „suteikiančią lygias galimybes moterims ir vyrams“.

Austrijos pareiškimas

Austrija visiškai pritaria siūlomų direktyvų tikslams stiprinti apsaugą nuo diskriminacijos ir gerinti paramą diskriminacijos aukoms.

Austrija pabrėžia, kad siūlomomis direktyvomis nustatomi lygybės įstaigoms taikomi būtiniausi standartai.

Austrija jau turi gerai veikiančią geriausios praktikos sistemą vienodo požiūrio ir kovos su diskriminacija srityje, kurios nauda pasitvirtina jau ne vieną dešimtmetį. Kad būtų išsaugotos veiksmingos ir seniai nusistovėjusios nacionalinės struktūros, įgyvendinant šias direktyvas reikėtų lankstumo galimybių. Pagal šią naująją sistemą turi būti ir toliau išlaikytos veiksmingos institucijos ir efektyvūs mechanizmai.